

Nr 293

Av herr Nordgren m. fl., om undantagande av skrivbyråernas serviceverksamhet från arbetsförmedlingslagens tillämpningsområde.

(Lika lydande med motion nr 225 i Första kammaren)

Enligt 1935 års lag med vissa bestämmelser om arbetsförmedling får sådan förmedling icke bedrivas i förvärvssyfte. Genom kompletterande lagstiftning år 1942 fastställdes att med arbetsförmedling skall avses jämväl sådan verksamhet för arbetsanskaffning som grundas på ett anställningsavtal mellan verksamhetsutövaren och den arbetssökande, om det huvudsakliga syftet med anställningen är förmedling av arbete åt arbetsökanden. Genom denna lagstiftning ville statsmakterna i största möjliga utsträckning förhindra obehörigt utnyttjande av arbetssökande.

Genom utslag den 31 december 1962 har högsta domstolen fastslagit att s. k. ambulerande skrivbyråverksamhet utgör olaga arbetsförmedling. Under senare år har också myndigheterna i en rad uppmärksammade fall ingripit mot dessa skrivbyråer. Samtidigt har Kungl. Maj:t — sedan kritik från flera håll, bl. a. i form av riksdagsmotioner, riktats mot lagens tillämpning å skrivbyråerna — genom tilläggsdirektiv av den 18 oktober 1963 uppdragit åt arbetsmarknadsutredningen att undersöka huruvida arbetsförmedlingslagen bör ändras för att möjliggöra utnyttjande av bl. a. skrivbyråernas service samt att, om så finnes vara fallet, framlägga förslag till erforderliga ändringar ävensom att i samband därmed jämväl i övrigt göra en översyn av lagen. Vidare har en särskild expert tillkallats, som uteslutande ägnar sig åt detta utredningsuppdrag.

I ett interpellationssvar den 12 maj 1964 uttalade statsrådet Johansson att han därmed ansåg det vara väl sörjt för att utredningen så skyndsamt som möjligt skulle kunna redovisa sitt uppdrag. Denna förhoppning synes emellertid icke kunna infrias. Enligt den tidsplan som utredningen f. n. synes följa kan en eventuell lagändring icke genomföras tidigare än 1967 eller 1968. Av allt att döma kommer dock utredningens förslag att medföra en legalisering av skrivbyråernas serviceverksamhet.

Vi finner ingen anledning att här närmare redogöra för de angelägna servicebehov som f. n. tillgodoses av skrivbyråerna. Dessa synpunkter har tidigare redovisats inför riksdagen, bl. a. i en motion i andra kammaren av herrar Bohman och Kollberg år 1963. Det synes emellertid uppenbart

att skrivbyråernas verksamhet f. n. endast i begränsad omfattning kan ersättas av andra former för mera tillfällig anskaffning av kontorsarbetskraft för att exempelvis bereda ett företag möjligheter att klara av en kort-siktig toppbelastning. Vidare bör understrykas att det här rör sig om seriösa företag, vilka i många fall bedrivit sin verksamhet under flera decennier. Lagens tillämpning på skrivbyråerna kan därför knappast motiveras av förekommande risk för obehörigt utnyttjande av arbetssökande — så mycket mindre som klagomål i denna riktning icke redovisats. Av den offentliga debatten torde också ha framgått att lagliga åtgärder mot skrivbyråerna saknar stöd i det allmänna rättsmedvetandet. Detta framgår bl. a. icke minst av att åtskilliga statliga myndigheter utnyttjat skrivbyråernas kontorsservice även efter ovannämnda utslag från högsta domstolen — som exempel kan nämnas justitiedepartementet och justitieombudsmannaämbetet.

Enligt vår uppfattning är det därför både principiellt och praktiskt felaktigt att utsätta branschens företag för påfrestningar i form av åtal för olaga arbetsförmedling samtidigt som en omfattande utredning pågår — en utredning som av allt att döma kommer att medföra att skrivbyråernas verksamhet legaliseras. En strikt tillämpning av gällande lag på skrivbyråerna syftar givetvis till att få dessa att upphöra med den del av verksamheten som är lagstridig. Detta skulle medföra att ett flertal skrivbyråer tvingas nedlägga sin verksamhet innan statsmakterna fattat beslut om arbetsförmedlingslagens framtida utformning.

Denna utveckling kan icke ligga i samhällets intresse. Eftersom skrivbyråerna f. n. fullgör viktiga servicefunktioner utan att några väsentliga nackdelar synes vara förbundna med deras verksamhet och därjämte syselsätter den kvinnliga arbetskraftsreserv, som det så ofta talas om i den allmänna debatten och vilken inte annars skulle komma ut på arbetsmarknaden, bör dessa företag beredas möjlighet att fortsätta sin för vårt näringsliv så värdefulla serviceverksamhet.

Med hänvisning till ovan anförda synpunkter får vi hemställa,

att nu pågående utredning påskyndas och att lagen ges en sådan utformning att skrivbyråerna utan hinder av ovannämnda bestämmelser i 1935 års lag om arbetsförmedling kan utöva sin serviceverksamhet, samt

att denna serviceverksamhet i avvaktan på en ny lags tillkomst må kunna fritt utövas.

Stockholm den 25 januari 1966

Hans Nordgren

Folke Björkman

Tage Magnusson

Sven G. Andersson

i Borås

i Örebro

Sven Ekström

Bengt Bengtson

Cecilia Nettelbrandt

i Iggesund

i Solna